

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Gospodskih ulicah št. 12. Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Rieger in Parnell.

Nehote prihaja nam na misel tužna analogija, ki jo nahajamo mej dvema slavnima voditeljima dveh različnih za svojo neodvisnost se borečih narodov. Oba bila sta še nedavno ljubljenca, priznana voditelja, katera sta s ponosom smela reči, da za njima stoji ves narod — danes sta le še vojskovodij brez vojske, voditelja brez upliva, zapuščena od velike večine naroda, ki ju je oboževal še pred kratkim. Akopram so različni razlogi kateri so dovedli do jednacega obžalovanja vrednega konečnega rezultata, vendar nam kaže ta dogodek, da tudi najpriljubljenejši vodja naroda ni zavarovan proti temu, da bi se ves narod njemu na ljubo odpovedal pravicam svojim, da bi njemu na ljubo za dobro spoznal to, kar ogromna njegova večina obsoja kot zlo, kot stvar katera je škodljiva narodu.

Res je, da tak razpor mej narodom in priznanim njegovim voditeljem neizmerno škoduje razvoju dotičnega naroda, da za leta ali desetletja nazaj potisne njegov napredek, da se v prvi vrsti tacih žalostnih pojav veseli le oni, ki ne privoščijo ubogim zatrtim narodom slobodnega razvitka, ki ga hote držati okovanega v verige sužnosti. Na drugi strani pa je tudi resnica, katero se nikdo ne bode upal zanikati, da narodi ki imajo toliko življenske snage v sebi, kakor narod češki ali irski, da taki narodi bodo prebili tudi to naj novejšo nezgodo. V nekem oziru sta si podobna narod irski in češki, kakor je to poudarjal v izbornem svojem govoru v jedni zadnjib sej češkega deželnega zbora dr. Eduard Gregr. Stoletna veriga nesreče in robstva to je rudeča nit, ki se vleče skozi novejšo zgodovino teh dveh narodov, polno muk in trpljenja, katera pa neso uklonila narodnega duha, ki vedno upa, da tudi njemu mora priti rešilni dan, ki ni obupal, kajti preverjen je, da še živi čut za pravico, katera mora konečno zmagati.

Navedel je Dr. Gregr. nek slučaj iz irske zgodovine, jednak sedanjemu položaju češkega naroda. Bilo je za časov angleškega kralja Georga III. ko je opozicija Ircev postala Angležem ne samo nadležna nego tudi nevarna, ter je angleška vlada

hotela na vsak način narediti spravo. Na čelu irskemu narodu je stal mož, ki se je vse življenje boril za neodvisnost svojega naroda, v katerega je ljudstvo imelo največje zaupanje, čegar beseda je bila v narodu zakon. Henrik Flood imenoval se je ta mož. Vlada hotela ga je pridobiti za se, obljubljala mu je vse mogoče, da ga je zvalila v svoje mreže. Ko pa je to dosegla, izrekla je, da obljubljenih koncesij ne more dati vseh nakrat, nego le polagoma. Flood vdal se je vladi, začel je pobirati drobtinice, padajoče od vladine mize. Upal je, da bode narod šel za njim pobirati drobtinice, a prevaral se je. Propadel je on in stranka njegova, na njih mesto pa so stopili odločnejši možje, ki so dognali stvar tako daleč, da danes prvi državnik angleški prizna potrebo sprave na podlagi pravice in ravnopravnosti.

Da so z najnovejšim razporom, ki se je zanetil v dozdaj složni irski stranki vsled prav za prav nepolitičnih prvotnih uzrokov, ki so ruzburili duhove do skrajne meje, morda za več let nazaj potisnena prizadevanja irskega naroda, to ne bode oviralo konečne zmage pravice, za katero se s tako žilavo vstrajnostjo bori ves narod. Po najnovejših poročilih sprevidel je tudi vodja irskega naroda sam, da najbolje služi sveti stvari svojega naroda če odstopi. In utegne za nekaj časa zginiti ime Paruell iz javnega življenja irskega, ime katero je tako visoko donelo še nedavno, narod pa bode brez njega nadaljeval svojo borbo.

Kar so dosegli obubožani Irce, ki so večinoma le najemniki, ki niti svojega domovanja nima, ki so odvisni od milosti in nemilosti angleških lordov, ki so njih neposredni gospodarji, da bi tega ne dosegli Čehi, ki se nahajajo v mnogo ugodnejih okoliščinah, kdo bi hotel o tem dvomiti?

Dosegel bode pa narod to le tedaj če je vstrajen in složen. In da bode to skoraj, da se bode velika večina naroda izrekla proti dosedanjemu vodji svojemu, ter odločno zahtevala pravice svoje, to se nam kaže dan na dan pri vsaki priliki, tako, da je le vprašanje časa, kdaj bode vodja češkega naroda primoran posnemati irskega tovariša v nezgodi. Z žalostjo nas sicer navdajajo jednaki prizori,

kakor sploh vsacega pravičnega, za blagor svojega in drugih ž njim jednako trpečih narodov zavzetega človeka, a oni so neizogibni in so le naravna posledica načela: Da osebe se menjajo in zginjajo, narodi pa ostanejo. Poginjajo le takrat če sami obupajo nad saboj in se odrečejo sveti borbi za svoj obstanek. Y.

S Koroškega.

Odbor „katoliškega tiskovnega društva v Celovci razpošilja po deželi okrožnico, na katero je odbor „katoliško-politiškega in gospodarskega društva za Slovence na Koroškem“ v drugi okrožnici odgovoril tako:

Tiskovno društvo želi, naj bi tudi Slovenci bolj pridno podpirali in obilnejše naročevali se na „Kärntner Volksblatt“ in „Kärntner Landbote“ iz tega namena, da bi se mej Slovenci spodrinili nemški liberalni časniki. Odbor menda misli, da vsak slovenski kmet že nemško zna, sicer bi ne mogel gojiti prazne nade, iskati naročnikov mej slovenskimi kmeti. V resnici pa so katoliško misleči slovenski kmetje, ki bi toliko nemški znali, da bi mogli nemške časnike prebirati, jako redki. Res zahaja pičlo število nemško-liberalnih časnikov mej Slovence, pa tisti, ki jih berejo, so tako zagrizeni liberalci ali nemškutarji, da jih „Volksblatt“, posebno kakor je sedaj uredovan, prekrstil ne bode. Kar se pa slovenskih duhovnikov tiče, je pač samo ob sebi umevno, da liberalnih časnikov ne naročavajo. Da jih je pa mnogo odpadlo od „Volksblatta“ in „Landbote“, to je zakrivilo jedino le uredništvo teh listov. Z nekako, rekli bi, premissljeno doslednostjo je preziral „Volksblatt“ naše opravičene, tako pohlevne slovenske težne, morebiti po višjem naročilu molčal o tem, kako so se naši zvesti zagovorniki v državnem zboru vsako leto potegovali za naše narodne pravice, nasprotno pa je sumničil celo slovenske duhovnike gledé avstrijskega domoljuba, kar je naše lojalne rodoljube duhovskega in posvetnega stanu močno užalilo. Tudi vodstvo tiskovnega društva ni za vredno spoznalo, da bi se bilo oziralo na želje, ki so jih pisмено in ustno izrazili mnogi slovenski duhovniki.

LISTEK.

Nedeljsko pismo.

Časopisi vseh narodov, ne izimši slovenskega, imajo sedaj skoro stalno rubriko o Berolinskem dr. Kochu in njegovem nečudenem zdravlilu, s katerim bi se, da je verjeti brezmejni reklami, že v zibelki uničevali zlodejski bacili in bi se odpravila sušica, alias jetika tako korenito s sveta, da bi ljudje niti ne umirali več in bi na stare dni na njih že rastle mah, kakor na starih bukvah.

Novodobni reklami nasproti treba, da je človek skeptičen, da ima okolu srca hladen a trden sklep in da se drži gasla: „nil admirari!“ Naši pradedje so že znali: „Ko bi ljudje ne mrli in bi kour ne drli, bi davno že ves svet podrli.“ Kdor uvaža ta načela, ne bode slepo veroval še toli dražestno pisani reklami, marveč počakal, da se poleže prvi hrup in da se mej hrupom in prahom more prav mirno razmotrivati, koliko je v tej ali oni stvari zdravega jedra.

Tako postopanje je dandanes jako potrebno, kajti čuli, oziroma čitali smo, kako je slavni učnjak Virchow razmrcvaril Kocha in zdravilo njegovo,

brzojavno bili smo obveščeni, kako malodušno govori Koch sam o svoji „epohalni“ iznajdbi, da je izmej toliko hektomb bolnikov navel samo dvojico, pri katerih se v treh mesecih bacili neso zopet pokazali. Zaradi tega je v jednacij slučajih vsacemu človeku potrebna takozvana „reservatio mentalis“, dokler se tako sredstvo popolnoma ne preskusi, dokler se ne pozna sila in učinek in stalno ne dožene, kakšne obraze delajo bacili proti Kochovemu zdravlilu in kako v svoji malenkosti bijejo boj za obstanek.

Dasi iznajdba Kochova ni še uzvišena nad vsakeršnim dvomom, nahaja se vendar že mnogo adeptov njegovih. V Ljubljani ima že Koch nevarnega konkurenta, ki je tudi že bil šel v Berolin z veliko žlico zajemat Kochovo modrost, a prišedši nazaj takoj izumil nov, doslej še nepoznan lek proti akutnemu revmatizmu v členkih.

Pred nekaterimi tedni prišel je ta Eskulapovec k revmatični bolnici v Dol pri Borovnici. Poprej bil je pri njej že drug zdravnik, kateri je zapisal specifična zdravlila zoper akutni revmatizem v členkih. A bolnice mož ni se mogel spoprijazniti s takim zdravljenjem, pri katerem „ni nič gorkote zraven“ in zatorej poslal je po družega zdravnika v Ljubljano, ko je ta prišel, „pogruntal“, je takoj kmetovo

željo, da naj zdravi „z gorkoto“. Preč torej z leki! in zdravljenje pričelo se je tako: Ljubljanski Eskulapovec vprašal je kmeta, ima li starega vina v hiši. Kmet, ki je slučajno tudi krčmar, povedal je z žalostjo, da nema dobre starine, pač pa dobro novo vino v kleti. Zdravnik mu veli, naj prinese pol litra novega vina, da ga pokusi. Kmet stori, kakor se mu je velelo in zdravnik jel je pokušati vino; našel je, da je vino sicer malce „švoh“, a za silo se bode tudi ž njim zdravilo. Zatorej zapove, naj takoj začne kuhati vino.

In res, kuhali so vino in kuhali. V zavrelo vino namakali so potem „cunje“ ter jih polagali na obolele členke. Da je ubogo kmetico to silno peklo, tega ne treba praviti. A kaj to? Zdravljenje moralo se je nadaljevati. Kuhali so in kuhali in pokukali isti večer 16, rekše: šestnajst litrov vina. Da so s tem bolne členke do dobrega pregreli, je ob sebi umevno, revmatizem pa je bil od samega kuhanega in vrelega vina tako zbežan, da bi se mu bilo kar v glavi vrtelo, ko bi sploh kaj glave imel. Gotovo je tako zdravljenje imelo znaten uspeh, ako ne v členkih, pa vsaj v vinskem sodu.

Pri tej priliki mi pride na um profesor Stellwag na Dunaji. Ko mu je pri rigorosumu kandidat odgovoril nezmissel, rekel mu je: „O arme Patienten

Pa navzlic mnogim napakam, ki so bile in so še v taboru nemško konservativne stranke na Koroškem, nas vse veže vez katoliške vere; zato bi želeli, da bi se ta stranka in njen časnik okrepčala iz svojih lastnih močij. Mi Slovenci imamo preveč svojih potreb, da bi mogli materialno podpirati še nemške liste, posebno dotlej ne, dokler odločno ne zagovarjajo in branijo naših pravičnih terjatev in dokler so odvisni od milosti onih krogov, ki duhovščini sploh neso prijazni in katerim je vsak slovenski duhovnik, ki ljubi svoje ljudstvo in dela za časno in večno srečo svojega slovenskega naroda, že hujskač in nemirnež! Okleniti se nam bode v prvi vrsti misli, da postane „Mir“ tednik, kar bode za nas posebno važno.

Mej tem pa, ko pri nas Slovencih materialne pomoči išče, nabira tiskovno društvo denar, da si napravi lastno tiskarno v Celovci. Ž njeno pomočjo mislijo preprosto sedanjega tednika v dnevnik, in s tem, kar bi nova tiskarna prislužila, nameravajo pokriti stroške za dnevnik. Nam je vse hvale vreden, a nam se dozdeva, da se dnevnik more ustanoviti in vzdrževati tudi brez svoje lastne tiskarne. Nam Slovencem in gotovo tudi nemškemu konservativcem je dosedaj popolnoma zadostovala tiskarna družbe sv. Mohorja; čemu torej treba nove družbine tiskarne? Nekako čudno, da, abotno se nam zdi, pozivati slovenske rodoljube, posebno pa slovenske duhovnike, da naj še oni podpirajo z dnarnimi doneski novo in nepotrebno podjetje, ki bode očitno oškodovalo našo družbino tiskarno. Nekateri zastopniki tiskovnega društva očitajo, da računa tiskarna družbe sv. Mohorja previsoko, da je torej predraga; a tako očitanje je čisto jalovo in pretirano. Družbina tiskarna tiska nemške liste tako po ceni, kakor je za Celovške razmere sploh mogoče. Ker naša tiskarna ravna po krščanskih načelih, mora skrbeti, da z boljšo plačo zadovolji in ohrani spretne svoje delavce; sploh pa naj bi gospodje poupraševali pri drugih tiskarnah v Celovci, ali bi jim katera ceneje tiskala. Da bi pa tiskarna v zgubo delala, tega se pač ne more zahtevati.

Priznavamo, kar okrožnica pravi, da je slabost nemških katoličanov v deželi tudi nam Slovencem na škodo. Toda s tem, da se mi Slovenci prav obilno naročamo na „Volksblatt“, slabost nemško-konservativne stranke ne bo odstranjena. Ona se mora potruditi, tako stranko se le ustanoviti in se mora utrditi mej Nemci, ne pa mej nami Slovenci, ki itak dobro volimo; ona mora gledati, da tam mej svojimi rojaki upliv pridobi, v ta namen so jej pa slovenski naročniki čisto nepotrebni; ti bi k večjemu pripomogli, da bi nemška lista boljše izhajala, s tem pa še ni pridobljen noben nemški volilec.

Še nekaj! Mi koroški Slovenci, posebno duhovniki, nemamo naši deželni vladi za kaj hvaležni biti, ravno narobe: zato nam ne more biti po volji, da konservativni nemški list ob vsaki priložnosti toliko dišečega kadila trosi načelniku te vlade.*

*) Primerf. „Kärnt. Volksbl.“ št. 51 dne 18. t. m. in „Landbote“ št. 24.

Katoliški stranki v Avstriji sploh ni tako na rožicah postljano, da bi morala čez drn in strn za vlado hoditi. O verski šoli, katero katoliška stranka tako odločno zahteva, ni duha ne sluba. Zato bi bilo želeli, da je „Volksblatt“ od vlade čisto neodvisen in da so mu jedino vodilo le načela katoliško-konservativne stranke. Naj bi bil „Kärnt. Volksblatt“ Slovencem vsaj toliko naklonjen, kakor „Grazer Volksblatt“, ki izhaja vendar mej samimi Nemci in za Nemce, potem bi bili mi zadovoljni. Sicer pa imamo v Mariboru izvrstno uredovani list „Südsteirische Post“, ki je podpore bolj vreden, kakor dosedaj Celovski „Volksblatt“.

To se nam je potrebno zdelo pojasniti Vam, da boste spoznali, da nas ne vodijo osebni ali jednostranski nagibi, in da bo tudi nemško-katoliška stranka spoznala uzroke, zakaj smo mi Slovenci izgubili veselje in zaupanje do njenih listov.

Novoletni vsprejem v Sofiji.

Ob pravoslavnem novem letu bili so običajni vsprejemi v Sofiji. Prišle so knezu čestitke razne deputacije. Govori in odgovori so seveda pri tacihi prilikah jako uljudni in vsaka trpka beseda zavije se v lepo obliko. Navadno poujavljajo se pa le razne fraze ob udanosti. Odgovori knezovi v Sofiji so pa bili vendar nekoliko važnejši, iz njih se je dalo jasno posneti, da knez ne zmatra svojega stališča posebno trdnim in da na vse kriplje išče opor, da bi se obdržal.

Vsprejemši duhovščino je knez obetal, da bode vedno varoval pravoslavno cerkev in skrbel, da dežela fizično in duševno napreduje. Prosil je duhovščino, da bi pospeševala blagostanje in napredek dežele. Iz vsega govora je pa dobro posneti, da knez dobro spoznava važnost pravoslavne cerkve in da se brez podpore duhovščine ne bode obdržal na prestolu. Vidi se pa tudi, da so se odnošaji mej cerkvijo in knezom zares nekoliko zboljšali. To je čisto naravno. Sprva se je duhovščina bala, da bode knez pospeševal katoliško propagando, kar je najbrž tudi nameraval; sedaj se je pa duhovščina preverila, da je knez popustil vsako misel, da bi skušal pokatoličiti podložnike svoje. Na vemo pa, koliko daleč seza udanost duhovščine. Ko bi prišlo do odločilnega trenutka, bi se najbrž duhovščina raje odločila za pravoslavno Rusijo, nego pa za katoliškega Koburžana. Previsoko torej ne smemo poštovati Koburžanovih uspehov. Tudi Battenberžan je imel duhovščino na svoji strani. Ko so se za vojne s Srbijo v Sofiji nekateri ruski privrženci dogovarjali, da bi ga odstranili, se je izjavil metropolit Klement, da regenstva, katero se mu je ponujalo, za nobeno ceno ne prevzame. Časi so se premenili in metropolit je stopil na čelo knezovih nasprotnikov. Tako se tudi utegne pripetiti, da kak cerkveni dostojanstvenik, ki je letos ob novem letu zagotavljal knezu udanost svojo, se v kratkem postavi na čelo njegovih nasprotnikov.

Pri vsprejemu častniške deputacije se je pa jasneje videlo, da v deželi še ne vlada normalno stanje in da se baš na vojsko princ brezpogojno ne zanaša. Vodja deputacije, polkovnik Petrov, je naglašal, da moč vojske ni v številu, ampak v nje-

nih moralnih sposobnostih, v tem, da spolnuje dolžnosti do domovine in vladarja. Baš to naglašanje se nam dozdeva sumno. Ta govor nam tako bje na ušesa, kakor bi polkovnik sam dvojil, da ima vojska zares te sposobnosti. Za tako dvojbo je pa tudi dovolj povoda. Baš v minolem letu je jeden najodličnejših častnikov snoval zaroto proti knezu. Kdo vé, koliko tacihi dvomljivih elementov je še v vojski.

Knez je častnike v svojem odgovoru izrecno opominjal, da naj spolnujejo svoje dolžnosti in se posebno v politiko ne mešajo. Tehten uzrok moral je imeti knez, da je ob tako slovesni priliki častnike spominal na njih dolžnost. Mari se to ne čuje tako, kakor da prav ne zaupa vojski, na katero se opira njegov prestol.

Večja zadovoljnost se je čitala iz odgovora kneževoga na častitko višjih državnih funkcionarjev. Seveda proti Stambulovu se knez ne upa tako govoriti, kakor proti častnikom, če tudi njemu ne zaupa. Tukaj je bilo treba biti previdnejim in zatorej je knez govoril le o napredku dežele in potrebnih reformah. Obetal je, da bode skrbel za deželo.

Nas je preveril ta novoletni vsprejem, da se motijo oni, ki preveč zidajo na Koburžanovo vladanje, katero utegne pobrati prva ostrejša sapa, ker je vse zidano le na pesek.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani, 17. januarja.

Staročeška stranka

se na vse mogoče načine skuša obdržati na površji. Vse njeni naporji bodo pa zaman, kakor se sedaj kaže. Sedaj nekda pripravlja manifest na narod, ki jej pa najbrž nič koristil ne bode. Če ta korak ne bode imel ugodnega uspeha, hočejo nekateri Staročehi izstopiti iz staročeškega kluba, drugi pa odložiti mandate. Tak bode konec stranke, ki je pred leti imela neomejeno zaupanje naroda češkega. Propad te stranke bode drugim opomin, da ne zaidejo predaleč na potu oportunitizma. S staročeško stranko je pa tudi sprava najbrž pokopana. Nekateri predloge bi morda Nemci v zvezi z veleposelniki še rešili, pa se najbrž ne bodo upali delati naravnost proti težnjam večine prebivalstva češke kraljevine.

Dolenjeavstrijski deželni zbor

zaključil se je včeraj. Zborovanje trajalo je tri mesece. Najvažnejša stvar, katero je rešil, je zjedinenje predkrajev z Dunajem. O tem zjedinenju so pa jako različnih misli. Nekateri pričakujejo velik razvoj Dunaja, drugi pa mislijo, da se le bremena prebivalcem povečšajo.

Vnanje države.

Kraljica srbska.

Kraljici Nataliji je nekda svetovala ruska vlada prijazno, da naj za nekaj časa ostavi Srbijo. To je baje Rusija storila na željo srbske vlade, ki ima vedno neprijetnosti zaradi razporov v kraljevi rodbini. Kraljica je pa nekda zanikalno odgovorila.

Lučki.

Nobena vlast se ne misli potegniti za Luckega. Vse kričanje po Rusiji sovražnih novinah bilo je brez vsega uspeha. Bolgarski vladni list „Svoboda“

Dalje v prilogi.

die sie curiren werden. Die werden zweifach arm sein. Erstlich, weil sie krank sein werden, zweitens aber, weil sie von ihnen werden behandelt werden“.

Napominani Ljubljanski doktor ne bode dolgo mogel skrivati svojega zdravila. Bržkone bode na programu prihodnje seje „društva zdravnikov na Kranjskem“ tudi točka: „Ueber die Heilung des acuten Gelenkrheumatismus mit Glühwein“. Ker rečen zdravnik nosi drugi zvonec v omenjenem društvu, dali mu bodo gotovo nov privilegij, da bode tudi v tej stroki „specialist“.

Seveda tako zdravljenje ni baš po ceni. Šestnajst litrov dobrega vina stane 6 gld. 40 kr., kje pa je še cimet, sladkor in zdravniški honorar. Dobro da je dotični kmet precej petičen, sicer postal bi, ko bi imel več bolnikov pri hiši, v kratkem res „prošnjak“.

Zraven Koča nas v prvi vrsti zanima ljudsko štetje. To pa se vrši deloma tako čudno, da bi imel listkar gradiva za celo leto, ko bi imel popisne pole na razpolaganje. Smešnih podrobnostij je vse polno. Ne le tacihi, da so ljudje v rubriko slepcev in gluhozemcev, namesto vodoravnih potez napravili same navpične, in tako vse svoje prijavi za slepce, gluhozemce in bebce, da so drugi upisa-

vali in bili upisani z „občevalnim nemškim jezikom“, dasi nemški čisto nič ne znajo, bilo je še drugih jako smešnih dogodkov. Iz mnogih, za danes le dvojico:

Popisno polo dobil je tudi nemški čevljar. V rubriko „Hauptwerb“ zapisal je popolnoma pravilno, da je čevljar. A uprašanje „Stellung im Hauptwerb“ delalo mu je nekoliko proglavice. Naposled pa je tudi to zagonetko dobro rešil, napisavši: „Stellung — sitzend.“

Druga nemška stranka pa je v rubriko za opombe zapisala: „Ist schon drei Monate den Zins schuldig“. Kaj je s to smešno opombo nameravala, tega še danes ne vem. — Predno končam, konstatovati mi je samo še to, da je nasprotna nam stranka delovala „mit Hochdruck“. V Gledaliških ulicah je povsod nemški občevalni jezik, in do Marijinega trga dela samo hiša „Pri belem volku“ častno izjemo, v njej občuje vse od prvega do zadnjega le slovenski. Sosed, ki svoje hčerke pošilja v Čitalnico, je navzlic temu upisal nemški občevalni jezik. Vender pa, kakor čujem, v vsej Ljubljani ne biva več, nego nekaj nad 4000 Nemcev, a še mej temi je mnogo prisiljenih. Zatorej smelo trdimo, da Ljubljana je in ostane slovenska, in dokler je taka, zares bela Ljubljana.

Milan.

Črtica iz življenja.

(Za „Slov. Narod“ napisal Fr. d. P. Ž.—ć.)

(Dalje.)

„Jelka!“ de Milan pri slovesi, „čudna slutnja me spopada. Bojim se, da Te ne izgubim. Še je čas, da ostaneš! Ne krati veselja materi, usreči mene, pa ostani! Jedino bitje si na ti širni zemlji, koje vz svojo mater ljubim. — Zakaj ne ceniš bolj mirne sreče v obitelji od hrupne slave na polzkih deskah na odru. . . Ostani, Jelka, ostani!“

„Baš hočem, da bodem vredna Tebe, Milane moj! A želim tudi, da bode jedenkrat blaga Tvoja mamica vsaj ponosna na svojo pohčerko, — ker s čim naj zaslužim toliko dobrot, toliko ljubezni?! — V meni se borita dva čuvstva: zahvalnost in ljubezen. Naj za sedaj zahvalnost prevlada! Prisega, ki sem Ti jo zadala, ne prelomim nikdar, ker vem, da ne bi nikogar mogla tako ljubiti kakor Tebe. Če bi pa v Tebi, — ko ne bova pod jedaim krovom — prevladala ljubezen do druge, — ne bom kalila Tvoje sreče, živela bom lepim spominom na svojo srečo, na svojo ljubezen!“

„Ti dvojiš, Jelka?“ de Milan nežno.

hudo napada Turčijo zaradi znane izjave in oporeka, da bi bil Lucki navaden zločinec. Turškim pašam očita, da so se dali podmititi od Rusije. Seveda vsa jezo bolgarskega glasila nič ne pomaga, ker se glas Bolgarske v tacih zadevah ne poštevava. Bolgari morajo veseli biti, da jih Rusi pri miru pustijo.

Padlevski.

Pokazalo se je nekda, da v Olotu prijeta osoba ni niti Padlevski, niti kak prijatelj njegov, temveč belgijski vojaški begun Caberg, ki je znan že zaradi mnogih goljufij in si zlasti rad pridevuje tuja imena. Bival je nekaj časa v Parizu pod raznimi imeni in več ljudij opeharil. Če je ta vest resnična, policija s Cabergom ne bode dosti na bolem, kajti od njega ne bode ničesa izvedela o gibanju ruskih nihilistov. Po nekem drugem poročilu je osoba, ki so jo prijeli v Olotu, francoski žurnalist Heim, ki je bil pred leti sotrudnik „Tempsov“, pa je zblaznel vsled domišljavosti ter so ga oddali v blaznico. Ko so ga izpustili iz blaznice, odšel je na potovanje.

Parlament francoski.

Senat volil je predsednikom Leroyera, podpredsednikom pa Bardouxa, Challemel-Lacoura Melina in Demôla. Zbornica je pa izvolila Spullerja četrtim podpredsednikom.

Francija in Turčija.

Francoski vojni minister je bil povabil dvanajst turških častnikov, da ogledajo pomorsko vojsko. V Carigradu so pa spoznali, da ima stvar le političen pomen, da Francozi le hočejo Turčijo polagoma pripraviti, da se popolnoma odreče tripelalijanci. Sultan se je bal, da se ne zameri Avstriji, Nemčiji in Italiji, če odpošlje toliko častnikov na Francosko, bal se je pa tudi odreči francoski želji, kajti v Carigradu ne vedó, na katero stran bi se nagnili. Odločil je torej, da se v Francijo odpošljejo le trije častniki. To je pa v Franciji vzbudilo veliko nevoljo. „France“ Turčijo grozno napada. Očita jej, da ob vojni kaže veliko grozovitost, v miru pa obrestni od dolgov ne plačuje. Turki so tuji v Evropi, ki družega tudi več ne morejo, nega da Evropece za novce sleparijo. Zato misli omenjeni list, da ne bode čudno, če Francozi turških častnikov naudušeno ne vsprejmo.

Domače stvari.

— (Osebná vest.) Na mesto umirovljenega Verderberja imenovan je okrajni glavar g. Ludovik markíz Gozani načelnikom tukajšnje davčne lokalne komisije.

— (Umrli) je danes zjutraj v Ljubljani g. Rajmund Zhuber pl. Okrog, umirovljeni nadsoodišča svetnik v 71. letu dobe svoje. Pokojnik pripadal je nasprotni nam stranki.

— (Tenorist gosp. J. Trtnik) poda se je te dni na Dunaj, kjer bode še jedno leto nadaljeval svoje pevske študije v šoli slavnoznanege pevca in učitelja Mancio, ki se je povoljno izrazil o glasu g. Trtnika.

— (Akademija slovenskih biciklistov.) Opozarjamo še jedenkrat, da je začetek današnji veselici točno ob 8. uri.

— (Osnovalni odsek moškega zbora „Glasbene Matice“) opozarja še jedenkrat častite gg. pevce, da je jutri 18. t. m. točno ob 1/23. uri popoldne v prostorih „Glasbene Matice“ zborovanje, pri katerem se pravila moškega zbora končno odobré.

— (Slovensko gledališče). Jutri predstavljala se bode, kakor smo že naznanili, šaljiva

igra s petjem „Čevljar baron“, poslovenil J. Alešovec. Igra ima mnogo petja in je starejim obiskovalcem še dobro znana, ker je bila priljubljena repertoarna igra slovenskega odra, ter se je v prvi dobi igrala vsako leto tudi po večkrat. Od l. 1877. pa ni bila več igrana, gotovo bode torej jutri privabila prav mnogo občinstva v čitalnično dvorano, katero se bode brez dvoma zabavalo izborno.

— (Darilo.) Gospod Oton Pelan je v imenu bivšega pevskega zbora narodne čitalnice Ljubljanske kot njegov blagajnik izročil blagajništvu „Narodnega Doma“ lepo darilo 130 gl., katero je volil zbor ob svojem razhodu društvu „Narodni Dom“ in prejel vsled odborovega sklepa za ta rodoljubni dar iz društvenega predsedništva primerno pismo zahvalo.

— (Odbor „Sokola“) konstituiral se je v prvi svoji seji včeraj. Poleg staroste brata Ivana Hribarja in podstaroste brata dr. Karola Trillerja, katera je volil občni zbor, razdelil se je odbor tako-le: brat dr. Fran Tekavčič, tajnik, brat Pavel Skalé, blagajnik, brat Fr. Mulaček, orodjar in arhivar ter nadzornik telovadbe, odborniki pa bratje: Fran Hribar, Ferdo Krsnik, Ivan Mejač in Josip Nolli, kateri slednji je prevzel mesto po poslih zadržanega brata Mejača namestništvo tajnika. Dalje sklenil je odbor, da se društvo udeleži po posebni deputaciji današnje akademije slovenskih biciklistov, ter da priredi Sokolski „jour fixe“ na debeli četrtek v odhodnico dolgoletnemu in marljivemu članu bratu Dragotinu Hribarju. Za reditelja temu večeru sta se imenovala brata Fran Hribar in Josip Prosenec. Za Sokolovo maškerako dela odbor skupno s pomnoženim odborom marljivo priprave, da bode izpadla, kar mogoče sijajno.

— (Fr. S. Vilharjeva 25letnica) v Gospiču vršila se je prav sijajno. Kolikor poizvemo pelo je v mešanem zboru okolu 70 grl, kar je za razmerno mali Gospič zares ogromno število. Da so došli slavlencu čestitke in telegrafični pozdravi iz vseh krajev slovenskih in hrvatskih, razume se ob sebi. Pričakujemo obširnega sporočila.

— (Dvanajst mesecev leta) zbrala bode v podobi ravno toliko dražestnih mladih gospic okolu sebe jedna najodličnejih naših narodnih dam pri Sokolovi maškeradi, da bode teško odločiti se, kateremu mesecu dati prednost. Nadejamo se, da tudi druge naše narodne dame že pridno premišlujejo, kako nas bodo prijetno iznenadile ta večer, ki obeta postati jeden najlepših letošnjega predpusta.

— (Slovensko delavsko pevsko društvo o „Slavec“) priredi v teku letošnjega predpusta dve veselici, in sicer na Svečnico dne 2. februvarja šaljiv večer s plesom, katerega program priobčimo pozneje, na pustno nedeljo dne 8. februvarja pa običajno maskarado, za katero se tudi že delajo priprave, da bode kolikor mogoče sijajna.

— (V cestni odbor litijski) imenoval je deželni odbor gg. c. kr. notarja Luko Svetca in graščaka Alojzija Prašnikarja. — V cestni odbor vrhniški pa sta imenovana: Ivan Dolinar, župan pri sv. Joštu, in Matija Šušteršič, župan v Horjulu.

— (Šišenska čitalnica) priredi na svečnico dne 2. januarja Vodnikovo besedo s plesom, pri kateri se bode predstavljala dr. Vošnjakova izvirna igra: „Svoji k svojim“. Podrobnostni vsposed sledi.

— (Iz Tržiča) se nam piše: Kakor je bilo čitati v „Narodu“, propala je nemška stranka pri zadnjih volitvah v občinski odbor. Vsled od obojnih strank uloženih rekurzov volitev ni bila potrjena, in se bode vnovič volilo. Ali mej tem časom stari odbor ni držal križem rok. Ker so nekateri izprevideli, da jim v prvem razredu tudi ni moči zmagati, akoravno imajo že jedno pooblastilo častnega člana Kalteneggerja, — sklicali so sejo in izvolili Luckmana in b. Švegelna častnima občanomá. Zaslug teh gospodov ne vemo, — pač pa bodejo imeli naši Nemci pri prihodnji volitvi na ta način dve pooblastili več.

— (Tržaška trgovska in obrtiška zbornica) izvolila je zopet barona Reinelta predsednikom, viteza Dimmerja podpredsednikom.

— (Deželna razstava v Pragi) bode izvestno zvalila mnogo drugih Slovanov v zlato, stostolpno Prago, ogledat si krasoto in zanimivosti slavne te metropole in kulturni napredek naroda češkega. Češki dijaki objavljajo v češkem dijaškem listu poziv, da bi se povodom razstave sešel kongres slovanskih dijakov. V pozivu se naglašá, da se bodo na kongresu v poštev jemale individualne potrebe posamičnih slovanskih plemen.

— (Za brambovsko vojašnico) ob Gruberjevem kanalu oddala so se te dni mizarska, ključarska in druga dela. Mizarska dela dobil je konzorcij Hansel-Binder-Krimmer-Petrin za 13.305 gl. 33 kr. in 10% poboljškom; ključarska dela konzorcij Ahčin-Pilko-Martinčič-Rebek Žabkar za 7771 gl. 91 kr., steklarska dela dobil je Peregrin Kajzel za 2114 gl. 50 kr., pleskarska dela brata Eberl za 2701 gl. 69 kr.

— (Pojasnilo.) Tukajšnji sotrudnik našega lista nam piše: Moja vest v 9. št. „Naroda“, da je v mestni klavnici bilo ukradenih Lovretu Ahlinu 58 kg. špeha, je navzlic doposlanemu Vam popravku resnična. Špeh bil je res ukraden in romal je v Beljak kot ukradeno, a že naprej prodano blago. Ahlin s svojim hlapcem je v Beljaku špeh, ki je bil zaznamovan, res dobil, a dotičnik, ki je imel ukradeno blago, ga ni hotel dati nazaj, še le ko mu je Ahlin s sodiščem zažugal, vrnil je blago. Sicer pa resničnost moje vesti gotovo tudi potrdi redarstvo Ljubljansko.

— (Slovenskim rodoljubom,) ki dohajajo po opravkih v Celovec, naznanja se, da se Celovski Slovenci shajajo vsako sredo ob 9/28. uri zvečer v klubovi sobi hotela „zum Sandwich“. Slovenski gostje so vsikdar dobro došli.

— (Strmovlak na Graški Grad). Znana tvrdka Siemens & Halske dobila je koncesijo za začetna dela za električen strmovlak na Graški Grad. Ker se nekda namerava tudi v Ljubljani s Cesarja Josipa trga na Ljubljanski Grad, ni nemogoče in bilo želeti, da bi se tudi tukaj napravil električen strmovlak.

— (Podružnici sv. Cirila in Metoda v Kotmari vesi) na Koroškem poklonil je gosp.

veselil sem se, da bom na njeni strani uživa ljubezem in srečo, da bom na njeni strani mogel otirati solze raz lic bornega naroda! —

Grabil sem že za samokres. — Jedno ranco — pa evo kraja bôlim, mukam — življenju. Ali vsakikrat zagledam blede lice materino, v duhu gledam, kako ji solze teko iz kalnih oči, a blede ustnice šepetajo: sinko, bodi svoj! — Samokres mi pada iz roke, pa se mi vsaj za čas umiri silna bol, — podam se nadi, da le izlečim bolno dušo v trhljem telesu, da najdem pravo pot daljnemu življenju, ki sem ga zgrešil. A brzo se vrača prejšnje obupno stanje. Zgrozim se, ko vidim stekleno in trudno svoje oko, oslabeledo telo, ko mi tajinstveni pogledi lečnikov broje ono malo dnij, ki jih še imam preživeti. . . . .

A bil je čas, ko sem bil čil in zdrav in srečen sem bil tudi. Bil je čas, ko sem te tako srčno ljubil, lepi moj svet! Pa ko se ločim od tebe, ne bom te preklinjal. Samo nad jednim bitjem, samo nad njo bom izustil umirajoč silno kletvo, kletvo grozno, da se bo sam pekel grozil! —

(Dalje prih.)

Mesto odgovora oklene se Jelka njegovega vratu, a on privine divno dekletu na prsa in dolg poljub na njene ustnice izrekal je celi žar njegove ljubezni.

Jelki zasije solza v temnem očesi. Pogled podigne na nebo, kakor da hoče izprositi najobilnejši blagoslov za njega in za njegovo mater.

Milan ji tiho cituje krasne Šenoine stihove:

Oj ti dušo, moje duše,
Oj ti srce, srca mog!
Kudo pošla, kamo došla
Pratio je te dobri Bog! . . . . .

* * *

Nekaj let potem upoznal sem Milana v Pragi. Postala sva prijatelja, ali vsaj dobra znanca. Na prvi mah nesem vedel, imam li posla s človekom, katerega že davi sušica, ali pa z melanholikom. Toda slušajte sami, kako mi je pripovedoval, kadar sem ga posetil v njegovem stanu:

„Oh, čemu mi prepisujejo toliko teh lekarij? Proč ž njimi! Ako res kaj umête, vi zdravnici, podaljšajte mi nit življenja! Dajte mi jeden — ali pravi lèk, ki mi povrne zdravje! Ali da!

Der Geist der Medizin ist leicht zu fassen,
Ihr durchstudiert die gross und kleine Welt.

Um es am Ende geh'n zu lassen
Wie's Gott gefällt — —

Pravo si rekel, divni Goethe! — Leto dni me pošiljate v kopelji, sedaj v hribe, sedaj na morje, prepisujete mi tisoč lekarij, na konci skimate z učenimi vašimi glavami, a iz očij vam berem: ipak mu ni več pomoči! —

Smrt mi bode s svojo ledeno roko izbrisala vse spomine mojega življenja in angelj smrti me povede k jedinemu bitju, ki me je ljubilo — k materi! Zakaj mati ni smela doživeti, da spasi sina od očajnosti, propasti in smrti v cvetu mladosti? Bojim se stopiti pred njo v večnost. Ne bo mi li rekla: „Sinko, ti nisi dovršil, še počel nisi naloge življenja! — Prerano si ostavil svet! Ti si prevaril nade moje, očetove, nade — svojega naroda, a narod je mnogo, vrlo mnogo od tebe pričakoval!“

Roditelji so mi pomrli, ona me je izdala — in tako sem ostal sam na svetu; sam, ko pšenično stebelce na strnišči, ki so ga žanjice pozabile požeti. Burja pridivja z gore, polomi šibko debelece, jesenski dež stepe zrnca v blatno tlo — in ta strohne. Tako je moje življenje! — Smrt bi mi torej morala biti mila in dobrodošla?! — Ne veže me želja na bogatstvo, ki ga nesem sam pridobil; ali

Haderlap 150 iztisov svojih „Koroških bukvic“. Tudi je poslala glavna družba v Ljubljani več različnih knjig, ki so se razdelile mej ude podružnice, katera se zahvaljuje za darove.

— (O ljudski štetvi) piše „Edinost“ v slednji številki: Iz Rojana došla nam je pri tožba, da tamošnji capovilla povodom ljudskega štetja kaj samooblastvo postopa. Na vprašanje nekoga, zakaj se niso priredile tudi slovenske tiskovine, odgovoril je osorno: ako vam to ni prav, boste pa kazni plačali. Osobito pa noče rubrike „občevalni jezik“ v pričo dotičnika izpolniti češ, da to bode že on napravil. Treba je energičnega postopanja, ako se hoče, da ta verni sluga tržaške gospode slovenski jezik kot občevalni jezik vpiše — Eneke pritožbe nam prihajajo od vseh strani in že danes smemo z gotovostjo na to računati, da je 15 do 20.000 naših ljudi izgubljenih. Vse naše služkinje in naši hlapi, rodom Kraševci, Kranjci in Štajerci, figurirali bodo kot pristni Italijani. Neodpustljiv greh je, da je naš parlament — zlobni ljudje celó tidijo, da imamo v tem parlamentu mi Slovani večino — dovolil tisto nesrečno rubriko o občevalnem jeziku. Da je ta rubrika gorostasna nezmisel, dokazal je celo vojaški list „Reichswehr“ z jako drašičnimi vzgledi. Ta rubrika bode pogoltnila neštevilno naših duš, a kaj to dé, vsaj imamo Slovanom prijazno ministerstvo Taaffejevo. Ali to je gotovo: poraza, kojega izvestno doživimo pri tem ljudskem štetju, nam ne odvaga niti najlepši govor pri državnozbornski proračunski obravnavi.

— (Politično društvo „Zavednost“) v Podmelci imelo je dne 11. t. m. svoj občni zbor, na katerem se je mej drugim sklenilo, odposlati prošnjo za železnico od Gorice do Sv. Lucije, in po Baški dolini v Javornik. Jdnako prošnjo odposlale so, kakor javlja „Nova Soča“, vse občine tolminskega okraja.

— (Novo društvo v Celovci.) Osnovale se je novo društvo za rejo perutnine pod imenom „Geflügelzuchtverein“, ter imelo te dni svoj osnovni zbor v hotelu „Kärntnerhof“. Če bi društvo bilo v nepristranskih dobrih rokah, utegnulo bi koristiti tudi slovenskim posestnikom na spodnjem Koroškem, ki se pečajo z rejo perutnine.

— („Balkanska Carica“) drama kneza črnogorskega, katero je uglasbil bokokotorski kapelnik Dionizij de Sarno San Giorgio izide v kratkem v zalogi Schmidta in Comp. v Trstu.

— („Trn“) ilustriran šaljivi list, ki bo izhajal v Zagrebu, zakasnili se je, ter izide prva številka v soboto. Cena listu je 5 gld. na leto.

— (Iz Logatca.) Tukajšnje „Bralno društvo“ imelo je dne 13. t. m. v društvenih prostorih svoj občni zbor. Po nagovoru predsednikovem in poročilju tajnikovem, vršila se je volitev novega odbora. Voljeni so: Dr. Stanko Sterger (predsednikom); odborniki: notar Ign. Gruntar, Janez Hrast (blag.), Janez Kerne (tajnik), Jože Jeglič, Julij Lenassi, Karol Puppis; nam.: Janez Rihar in Andr. Marinko. — Na predlog notarja g. Ig. Gruntarja sklenil je zbor naročiti razun dosedanjih listov, še Praško „Politik“ in „Novo Sočo“ s (prilogo „Gorica“) ter da pristopi društvo kot ud „Glasbeni Matici“ in „Dramatičnemu društvu“ v Ljubljani. Gledé pustne in družih veselice pa bode odbor o svojem času potrebno ukrenil.

— (Žandarm v snegu.) Dne 8. t. m. zašel je žandarm postaje Čepovanske na svojem potu v zamet in se pogreznil tako globoko, da je le še roko molel iz snega. Dve uri tičal je v snegu. Po hudem naporu dosegel je vejo bukve, ter se dvignil kvišku. Puško je vrgel čez zamet, potem pa sam se zavalil po njem, da se je rešil preteče smrti.

— (V Trstu) bil je včeraj hud mraz in ostra burja. V Benetkah je nenavaden mraz, tako tudi v Padovi in Turinu. V Veroni je vojak na straži skoro zmrznil. Z Reke se piše tudi o hudem mrazu in burji. Promet na železnici iz Zagreba na Reko bil je več ur opoviran.

— (V Št. Petru pri Gorici) je neka družina pustila otroke same doma ter jih v hišo zaklenila. Otroci so se grelj pri ognji. Po neprevidnosti otrok začelo je v kuhinji goreti, a otroci neso mogli ubežati iz hiše. Jeden otrok se je sežgal, drugi močno opekeli. Ko so vrata ulomili, bil je prvi otrok že mrtev.

— (Velika riba.) V Osojskem jezeru na Koroškem so nedavno ujeli soma, ki je tehtal 45 kilogramov.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Belgrad 16. januarja. Vdovi v Prištini umorjenega srbskega konzula obljubljena odškodnina določila se je na 3000 turških funtov. Srbski poslanik v Carigradu, Novaković, je rečeno vsoto že dobil izplačano.

Rim 16. januarja. Tukaj in v Napolji močno sneži.

Algier 16. januarja. Naznanjajo se potresi iz raznih krajev. Vas Guraja je deloma razdejana. Več ljudij ubitih.

Washington 16. januarja. Cel indijanski ostrog, broječ 4000 oseb, došel v Pine-ridge in se udal. Indijanci oddali so svoje orožje. Vojna ž njimi je končana.

Dunaj 17. januarja. Cesar ogledal danes Grillparzerjevo razstavo na rotovži.

Dunaj 17. januarja. Prezidijski načelnik v trgovinskem ministerstvu dr. Körber dobil naslov in značaj ministerskega svetnika.

Dunaj 16. januarja. Časopisov vest, da se je turški veleposlanik Sadula paša hotel obesiti, poprej pa se hotel s plinom udušiti, je gotovo neosnovana. Sadula je zares plina udihal in vsled tega bolan, a nobenega pravega uzroka ni, misliti na samomor, ker za tako dejanje ni nobenih nagibov. Sadula ni imel več spanja in za to muko rabil je razna sredstva, naposled pa jo je hotel s plinom končati. Zdravniki, ki Sadulo zdravijo, bodo v kratkem objavili svoje izvestje.

Razne vesti.

* (Ljudsko številenje.) V Toplicah na Češkem je po letošnjem številjenju 17 238 stanovnikov, pred desetimi leti jih je pa bilo 14 841, v Opavi je sedaj 21 743 prebivalcev proti 19 289 leta 1880

* (Snežni zameti.) Na Poljskem so veliki snežni zameti in je vsled tega promet na mnogih železnicah ustavljen. Pri Czenstochovu obtičala je lokomotiva v snegu.

* (Sarah Bernhard.) Umetnica baje namerava dne 24. t. m. z večjo umetniško družbo nastopiti pot okrog zemlje. Družba bode na potu dajala predstave v večjih mestih. Potovanje proračunjeno je na dve leti.

* (Otrovanje krvi z barvilom.) V Budimpešti je umrl igralec Benedek, in se je sploh z začetka mislilo, da se je sam umoril. N tančna preiskava je pa pokazala, da si je otroval kri s otrovnim lepčilnim barvilom, katero je prišlo v kri, ker je imel nezadno prasko na obrazu.

* (Hitro maoženje prebivalstva.) Italijanska prestolnica imela je v juliju 1889 408 936, dne 30. septembra 1890 že 421 102, dne 30. novembra 423 185, dne 31. decembra l. l. pa 425 271 prebivalcev. V osemnajstih mesecih se je torej prebivalstvo pomnožilo za 17 335 ljudij.

* (Slab vojak.) Pred vojno sodišče postavili so v Carigradu turškega fregatskega kapitana, ki je svojo dolžnost s tem zanemarjal, ker je bil kriv grozni nesreči. Na večer priplul je bil s svojo fregato, ki je pripeljala streliva za vojake na Kreti, v luko v Caneo, ko zagleda mornarja, idočega z odprto svetilko v prostore, kjer je bilo strelivo. Prva misel kapitanova je bila, da se vsled neprevidnosti mornarjeve ladija zdaj in zdaj razleti in ta misel prešinila ga je s tolikim strahom, da je z groznim krikom: „Ladija se bode razletela!“ skočil v morje. Mornarji, ki so slišali obupni krik in videli, kako je njih poveljnik skočil v morje, poskakali so vsi za njim. Nastal je grozen prizor, kajti v temni noči borilo se je 200 ljudij v morskih valovih za svoje življenje. Pomoč prišla je sicer od bližnjih ladij od vseh strani, a je vendar potonilo 40 mornarjev, ker je bil njih poveljnik glavo izgubil. Kapitan bil je tudi rešen, a sedaj čaka na obsodbo svojo.

„LJUBLJANSKI ZVON“

stoji
za vse leto gld. 4.60; za pol leta
gld. 2.30; za četrt leta gld. 1.15.

Tujci:

16. januarja.

Pri **Mattel:** Wallheim, Zimmermann, Burkhard, Hirsch, Sonnenfeld, Kumer, Hanliček z Dunaja. — Puch z Grada. — Dominikus iz Celja. — Hönigsberg iz Zagreba. Petrovič iz Prečevsani.

Pri **Stonu:** Frankmann, Koudela, Kaiser z Dunaja. — Hapffe iz Draždan. — Kaundl iz Sierninga. — Tumbača iz Šibenika. — Ponikvar iz Starega trga. — Kulke iz Draždan.

Pri **avstrijskem cesarju:** Štrukelj iz Cirknega.

Umrlj so v Ljubljani:

16. januarja: Jakob Makovec, delavec, 67 let, Kravja dolina št. 11, za oslabiljenjem.

17. januarja: Jožefa Jerom, učiteljeva vdova, 53 let, sv. Petra cesta št. 55, za jetiko. — Rajmund Zhuber pl. Okrog, umirovljeni svetnik više deželne sodnije, 70 let, Stari trg št. 21, za srčno hibo.

V deželni bolnici:

15. januarja: Urša Lustik, gostija, 40 let, za jetiko.

16. januarja: Jakob Štrukel, delavec, 60 let, za krvotokom.

Meteorološko poročilo.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mokrina v mm.
16. jan.	7. zjutraj	729.0 mm.	-13.4° C	brezv.	obl.	0.00 mm.
	2. popol.	727.3 mm.	-3.6° C	sl. svz.	obl.	
	9. zvečer	727.1 mm.	-6.8° C	sl. svz.	obl.	

Srednja temperatura -7.9°, za 5.6° pod normalom.

Dunajska borza

dne 17. januarja t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

	včeraj	danes
Papirna renta	90.35	90.80
Srebrna renta	91.05	90.85
Zlata renta	108.4	108.45
5% marena renta	102.60	102.80
Akcije narodne banke	993	993
Kreditne akcije	307.25	307.50
London	114.10	114.05
Srebro	—	—
Napol.	9.03 1/2	9.03 1/2
C. kr. cekini	5.38	5.40 1/2
Neiške marke	56.07 1/2	56.10
4% državne srečke iz l. 1854	259 gld.	130 gld. 50 kr.
Državne srečke iz l. 1864	100	179
Ogerska zlata renta 4%	108	65
Ogerska papirna renta 5%	100	90
Dunava reg. srečke 5%	100 gld.	121
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	113	—
Kreditne srečke	100 gld.	181
Rudolfove srečke	10	19
Akcije anglo-avstr. banke	120	164
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	220	—

Teško prebavljene,

katar v zelodci, dyspepsija, pomanjkanje slasti do jedij, zgago i. t. d., daje

katari v sapniku,

zaslizenje, kašel, hripavost mnoge nadleguje in te opozarjamo na (5-1)

GLAVNO SKLADIŠTE

MATTONIJEVE

GISSHÜBLER

načelnik lužne

KISELINE

katera se po izrekih najprvih medicinskih avtoritet rabi z najboljšim uspehom.

Jecljanje

se popolnoma odpravi v NEUMANN-ovem oblastveno koncesioniranem zavodu za jecljanje, v Gradcu, Schillerplatz Nr. 4. — Prospekti zastoj.

(24-2)

Pri velikem denarnem zavodu dobi

zaslužka

vsakdo, ki živi na kmetih in se ne plaši resnega dela.

Ponudbe pošiljajo naj se v zaprtih pismih z napisom „Resno delo“ upravništvu „Slovenskega Naroda“.

(12-2)

Na najnovejši in najboljši način

umetne (33-1)

zobe in zobovja

ustavlja brez vsakih bolečin ter opravlja plombovanja in vse zobne operacije, — odstranjuje zobne bolečine z usmrtenjem živca

zobozdravnik A. Paichel,

poleg Hradskega (čevljarskega) mostu, I. nadstropje.

Piccolijeva esenca za želodec,

prirejena po lekarju PICCOLI-ju v Ljubljani, je želodec krepčujoče, telesno zaprtje in gliste odstranjuje sredstvo; rabi se tudi uspešno proti zlatej žili (hemoroidam) ter urejuje s svojim razmehčujočim učinkom prebavljenje in sploh delovanje želodca. Staklenica 10 kr. — Esenco za želodec pošilja izdelovatelj v zabojčkih po 12 in več staklenič. Zabojček po 12 stekl. velja gld. 1.36, z 55 stekl. (zabojček 5 Kg.) velja gld. 5.26. Poštne troške plačajo naročniki.

(712-16)

holandski cacao-prašek

ki ima najizvrstnejši okus, je zajamčeno čist, lahko raztoplivo in jako redilen. Prodajajo ga: Mihael Kastner, Peter Lassnik, M. E. Supan, H. L. Wenzel, J. Klauer, J. Perdan, Jeglič & Leskovic.

Bolnim na živcih

(Občna nervoznost, trdovratno glavobolje, če kdo spati ne more, omotica, mrtvoudnost, pešanje spomina) (19-1)

se priporoča, da se seznanijo z novimi, jako priprostim zdraviljem, ki se odlikuje po mnogih uspehih in je priporočajo toplotno mnogi slavni zdravniki. Podrobni popis dobi se zastavlj v lekarni J. Svobode v Ljubljani.

Dorsch-evo olje iz kitovih jeter

najčistejše, najsvježje in najplivnejše vrste medicinsko olje iz kitovih jeter. Staropreverjeno sredstvo proti kašlju, zlasti pri pljučnih boleznih, škrofeljnih itd.

Mala steklenica 50 kr., dvojna steklenica 90 kr.

Bergensko Dorsch-evo olje iz kitovih jeter v trioglatih steklenicah 1 gld. (793-24)

Deželna lekarna „Pri Mariji Pomagaj“ Ludovika Grečel-na

v Ljubljani, na Mestnem trgu 11.

Dr. Rose životni balsam

je nad 30 let znano, prebavljanje in slast pospešujoče in napenjanja odstranjujoče ter mili raztopljuje

domače sredstvo. (88-37)

Velika steklenica 1 gld., mala 50 kr., po pošti 20 kr. več. Na vseh delih zavojnine je moja tu dodana, zakonito varovana varstvena znamka.

Zaloga skoro v vseh lekarnah Avstro-Ogrske.

Tam se tudi dobi:

Praško universalno domače mazilo

To sredstvo pospešuje prav izborno, kakor sveđčijo mnoge skušnje, čiščenje, zmrzovanje in lečenje ran ter poleg tega tudi blaži bolečine.

V škatljicah po 35 kr. in 25 kr. Po pošti 6 kr. več.

Na vseh delih zavojnine je moja tu dodana zakonito varstvena znamka.

Glavna zaloga

B. FRAGNER, Praga,

št. 203-204, Mala strana, lekarna „pri črnem orlu“.

Poštna razpošiljatev vsak dan.

Banka „Slavija“

vsprejme nekoliko

stalnih zastopnikov.

Rodoljubi, ki vedó, kakó važno je za naš narod, da se povsodi ravnamo po gaslu „Svoji k svojim!“ in imajo voljo, delovati v tem zmislu, blagovolé naj se oglašiti pri generalnem zastopu banke „Slavije“ v Ljubljani, ki urađuje v lastni hiši bankini, v Gospodskih ulicah št. 12. (11-2)

Zobozdravnik Schweiger

stanuje hotel „Stadt Wien“

(pri Maliči)

št. 23 in 24 — II. nadstropje.

Ordinira vsaki dan od 9. do 12. ure dopoldne, od 2. do 5. ure popoldne

Ob nedeljah in praznikih od 9. do 1/1. ure.

Najnovejše iznajdbe v zobozdravništvu. — Najboljši plombe, po barvi zobem prikladne. — Za vsa dela se jamči. (800-19)

Razglas.

Dne 1. maja se prične predelovati šolsko poslopje v Hotederšici. — Javna dražba bode 1. dne marca 1891 ob 1 uri popoldne pri županstvu. — Spodaj navedena podjetja oddajo se posamezno ali skupno proti oddaji 10% varščine. Županstvo si prisvoja pravico, oddati delo kateremu koli podjetniku, neoziraje se na minimalne ponudbe. Obrisi in druga pojasnila se dobé pri stavbinskem odboru. Materijal in nenavadna dela oskrbovala bode občina.

Podjetja	gld.	kr.
Zidarsko delo	1320	79
Mizarsko delo	964	58
Tesarsko delo	118	—
Kleparsko in kovaško delo, barvanje različnih oprav in malarija	157	60
Skupaj	2560	97

Županstvo v Hotederšici, dne 1. januarja 1891.

Matevž Gruden, župan.

(2-1)

Važno za zdrave in bolne!

Za trpeče v glavi, v prstih, na plučih, v želodcih, na jetrih, na obistih, za protinom in na živcih, pri kašlju, hripavosti itd., za stroke, dojence, prebolele, za ženske pred otročjo posteljo in po otročji postelji, za slabotne osebe, prvi revne, bledične itd. je najboljšo dietetično redilo, ko zdravnikov kot „izvrstna“ preskušena in po mnogih bolnikih s spričevali jako priporočana

Trnkóczy-jeva

hmeljna sladna kava

ki je dobrega okusa in prijetnega daha.

1 paket s 1/4 kilo vsebine velja 30 kr. Najceneje se dobiva v poštinih paketih po 4 kilo. Dobiva se po poštinem naslovu:

Ubald pl. Trnkóczy, lekarničar v Ljubljani;

nadalje v glavnih zalogah lekarničarjev na Dunaji: Viktor pl. Trnkóczy, 5 okraj, Handsturmstrasse 113; dr. Oto pl. Trnkóczy, 3 okraj, Radetzkypfatz 17; Julij pl. Trnkóczy, 8 okraj, Josefstädterstrasse 30; v Gradcu (Stajersko): Vendelin pl. Trnkóczy, lekar; nadalje v vseh lekarnah, pri droguistih, trgovcih itd.; zajamčeno pristna le, če ima gorenje, oblastveno varovano varstveno znamko.

Prekupci imajo obilen rabat. (458-15)

Brnski

sukneni ostanki 2-10 metra za celo zimsko suknjo. — Palmerston gld. 5.50.

Sukneni ostanki 2-10 metra za celo zimsko suknjo. Mandarin v vseh barvah v zalogi, jako fine baže gld. 9.—.

Sukneni ostanki 3-10 metra za vso zimsko obleko gld. 5.—.

Loden

za lovske suknje 210 m. gld. 5.—.

Sukneni ostanki za celo hlače, progasti ali križasti, 1 ostanek velja gld. 3.50.

Svilneno

grebenasto sukno le najnovejše v prog, 1 cele hlače gld. 6.—.

Blago za uniforme

ces. kr. uradnikov, financ, veteranskih društev in požarnih bramb po najnižjih cenah. (789-13)

Bernhard Ticho

BRNO

Zelny trh št. 18.

Razpošilja se proti povzetju.

Uzorec pošiljajo se zastavlj in franko.

Elegantno opravljene karte za uzorec le najnovejše v bogati izbiri pošiljam na zahtevanje gosp. krojaškim mojstrom.

S c. in kr. avstrijskim privilegijem in kr. pruskim ministerskim potrdilom.

Dr. Borchardt-ovo aromatično (dišeče) milo (Zajfa)

iz zelišč, za olepšanje in popravo kože in skušeno zoper vsakake nesnage na koži; v zapečatenih izvirnih zavitkih po 42 kr.

Dr. Suin de Boutemard-ova dišeča pasta za zobe, najsplošnejši in najzanesljivejši pripomoček za obranjenje in čiščenje zob in zobnega mesa; v celih in pol zavitkih po 70 ali 35 kr.

Dr. Hartung-ovo olje iz kitajske skorje za varovanje in olepšanje las; v zapečatenih in v steklu štempljanih steklenicah po 85 kr.

Dr. Béringuier-jev dišeči kronini duh, krasna voda za duhanje in umivanje, ki krepeča in budi živeli; v izvirnih steklenicah po 1 gld. 25 kr. in 75 kr.

Prof. dr. Lindes-ova rastlinska pomada v štanjscah, poviša svit in voljnost las in je pripravna posebno za to, da obdrži proge las na glavi; v izvirnih kosovih po 50 kr.

Balzamično milo iz oljke se odlikuje po oživljajočej in obranjujočej moči za voljnost in mehkost kože; v zavitkih po 35 kr.

Dr. Béringuier-jev rastlinski pripomoček za barvanje las, barva prav črno, rujavo in rumenkasto; s krtačami in lončki vred po 5 gld.

Dr. Hartung-ova zeljšišena pomada za oživljenje in zbujenje rasti las; v zapečatenih in v steklu štempljanih posodicah po 85 kr.

Dr. Béringuier-jevo olje iz zeljšiških korenin za okrepanje in obranjenje las in brade; steklenica 1 gld.

Dr. Koch-ovi bonboni iz zeljšiš, znan in skušen domač pripomoček za prehlad, hripavost, zabasanost, hripavo grlo itd.; v izvirnih škatljicah po 70 in 35 kr.

Bratov Leder-jev balzamično milo iz olja zemeljskih orehov, prijeten pripomoček pri umivanju nežne in občutljive kože, posebno damam in otrokom; po 25 kr., paket (4 kosovi) 80 kr.

Pristni ti po pripoznanaj solidnosti in pripravnosti tudi v naših krajih že priljubljeni pripomočki se dobivajo:

V Ljubljani pri Antonu Krisper-ju in Edvardu Mahr-u; v Zagrebu pri lekarju Zg. Mitlbach-u; v Celju pri F. Pelle-tu; na Reku pri drogljeru brat. Pavačič-u; v Gorici pri lekarjih G. B. Pontini-ju in G. Cristofolletti-ju; v Celovcu pri lekarju Vilj. pl. Dietrich-u; v Trstu pri lekarjih J. Serravallo, K. Zanetti-ju in P. Prendini-ju; v Varaždinu pri lekarju Fr. Riedl-u; v Zadru pri lekarju N. Androvič-u.

Svarilo.

Svarimo pred ponarejanjem, osobito pred dr. Suina de Boutemard-ovo dišečo zobno pasto in pred dr. Borchard-ovim aromatičnim zeljšišnim milom.

Mnogi ponarejalci in prodajalci ponarejenih naših priv. stvarij bili so že na Dunaji in v Pragi sodnijsko obsojeni, da so morali plačati precejšnje globe v denarji. (164-10)

RAYMOND & Comp.

c. kr. priv. lastnik tovarn hygealističnih kosm. stvarij v Berlinu.

Hiša št. 9 na Poljanah
z vrtom (25-3)

v prav dobrem stanju, proda se pod ugodnimi pogoji. — Natančno pove gospa Jekl v dotični hiši.

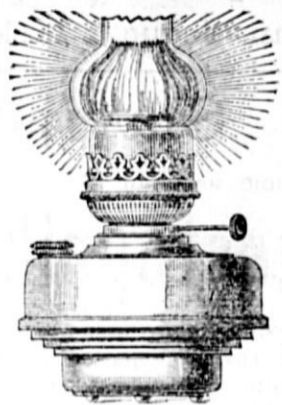
Pri
Jakobu Zalazniku
na Starem trgu h. št. 21
vsak dan sveži (970-6)

pustni krofi.

Prodajalnica

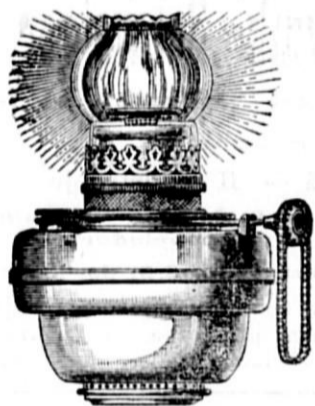
z mešanim ali specerijskim blagom na deželi ali v mestu vsprejme se takoj v najem. (29-2)

Več pove upravnistvo „Slovenskega Naroda“.

Astralne svetilke
ustavek z gorilcem

20" z 58 svečami svetlobne moči
30" s 104 " " "

Dunajska bliskovna svetilka 30"
ustavek z gorilcem

ki se spodaj prižiga, uravnava
in ugasuje.

R. DITMAR NA DUNAJI.

Največja tovarna za svetilke v Evropi.

DITMAR-SVETILKE

po 4 do 157 sveč svetlobe.

Sezona 1890. **NOVOSTI.** Sezona 1890.

Svetilke s stebri in stojali s čipkastimi strešicami. — **Viseče in mizne svetilke** z najfinejše dekoriranimi majoličnimi podobami. — **Staronemške viseče, mizne in stenske svetilke**, črne, s pristno bakreno garnituro.

Zaradi velike svetlobe se posebno priporočajo:

Solčni gorilec s 15 in 18", svetloba 27 in 42 sveč.

Briljantni meteorni gorilec s kroglastim plamenom:

Velikost: 15", 20", 25", 30", 35", 40"

Svetloba: 31 50 70 87 138 157 sveč.

Dunajska bliskovna svetilka 30", svetloba 105 sveč,

ki se spodaj prižiga, uravnava in ugasuje.

Astralne svetilke 20 in 30", svetloba 58 in 104 sveč.

Astralne svetilke se morejo zaradi posebne oblike lahko postaviti v razne svetilniške podstavke. (707-18)

Svetilka s stojalom
s čipkasto strešico.

Ditmar-jeve svetilke ima v zalogi vsaka boljša trgovina s svetilkami.

Tovarniška znamka.

KAROL TILL, Ljubljana, Špitalske ulice 10.

Pisni in stenski koledar, dnevni in tedenski blockkoledar, notični in beležni blockkoledar, žepni in listniški koledar, orjaški in mignonblockkoledar, salonski blockkoledar, kazalo dne in meseca (večni koledar) podložni koledar v vseh izdajah.

Prirodopis v podobah
živalstvo v 250 podobah
v porabo
pri nazornem nauku.
Cena 3 gl.

Poslovne knjige, kopirne knjige, knjige beležnice, zapisne knjige, naročninske knjige, beležni bloki, knjige za perilo, skrilne knjige, potne papirne knjige.

Pisni papir:
Konceptni in kancelijski papir za odvetnike, urade, trgovce, vojaške pisarne in notarje.
Dokumentni papir.

Velika zaloga
vsega
šolskega orodja.

Vse risalne materijalije:
Risala, risalne deske, risalna ravnila, kotniki, ravnila, kockasta ravnila, prožne deščice, pritrjevalni žeblički, skledice za tuš, barve, čopiči, tuš.

Novosti v papirni konfekciji, cartes de correspondance, razkošne kasete, najfinejše narejene, s cvetlicami in raznimi umetnimi utiski.

Pisni papir s kuverti v kasetah in mapah, v formatu četrтинke in osmerke, s pisnimi glavami in tiskanimi firmami.
Vizitnice.

Utisnjeno galanterijsko blago iz usnjene lepenke, omotki za cvetlične lonce, toki za krtače, toki za užigalne klinčke, okenski predložki, mizni položki, šivankine blazinice, delavske torbice, pečni zastori, časopisne mape, stenske torbe, torbe za karte, okviri za fotografije, svetilnični krožniki, papirni koši, srajčnovratniški kartoni, toki za glavnike, krožniki za kozarce, toki za škarje, Etageres. (708-16)